

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању

Број 612-00-00256/6/2019-03

Датум 10.04.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00256/5/2019-03 од 09.04.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма
основних академских студија

Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет са седиштем у улици Немањина 6, Београд, ПИБ 100198802, Матични број 07029845, испунио је стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), за акредитацију студијског програма **основних академских студија – Биљна производња** у оквиру поља техничко – технолошких наука, за упис 260 (двесташездесет) студената у седишту установе.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

J. Kocovic

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број 612-00-00256/5/2019-03

Датум 09.04.2020. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 09.04.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија

Утврђује се да **Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет** са седиштем у улици Немањина 6, Београд, ПИБ 100198802, Матични број 07029845, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија – Биљна производња** у оквиру поља техничко – технолошких наука, за упис 260 (двесташездесет) студената у седишту установе.

Установе се обавезује да у року од 2 године обавесте Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

Образложење

Високошколска установа **Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет** са седиштем у улици Немањина 6, Београд, је дана 28.06.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија – Биљна производња** под бројем 612-00-00256/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета на седници одржаној дана 28.11.2019. године, на основу Статута Националног акредитационог тела, чл. 19, утврдила је предлог састава рецензентске комисије, а директор Националног акредитационог тела именовано је рецензентску комисију дана 17.12.2019. године.

Рецензентска комисија је посетила установу 19.02.2020. године.

Извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације након посете Установи и Извештај поткомисије, сачињен након спроведеног непосредног увида у Извештај рецензентске комисије, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 09.04.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

Структура студијског програма основних академских студија ОАС Биљна производња садржи све елементе предвиђене законом: дужина и обим студија (са одређеним бројем ЕСПБ за сваки предмет, семестар, годину студија и укупан број од 240 ЕСПБ), изборност предмета, избалансирану структуру предмета по типу, обим наставе и избалансиран однос предавања и вежби, оптерећеност наставника и сарадника у часовима наставе, три стручне праксе са потребном дужином трајања, две позиције дипломског рада. Завршетком основних академских студија у трајању 4 године или 8 семестара стиче се звање дипломирани инжењер пољопривреде.

Студијски програм ОАС Биљна производња са модулима: Ратарство и повртарство, Воћарство и виноградарство, Хортикултура, и Управљање земљиштем и водама, обезбеђује дипломираним инжењерима пољопривреде да стекну компетенције за организацију, руковођење и производњу у ратарству, воћарству, виноградарству, цвећарству, мелиорацијама, као и да успешно примењују знања за унапређење пољопривреде на ниво одрживости у различитим географским локалитетима, екоклиматским и социо економским условима.

Циљеви студијског програма ОАС Биљна производња су хармонизовани у остваривању издиференцираних специфичности модула, у стицању научних и стручних знања и вештина из области биљне производње и стицању компетенција за примену знања и вештина у пољопривредној производњи. На основу савременог спровођења наставе у постојећим капацитетима, Пољопривредни факултет обезбеђује двосмерну мобилност студената и стицања знања на другим факултетима у иностранству. Циљеви студијског програма су усаглашен са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета.

Јасно су дефинисане опште и посебне компетенције које дипломирани студенти стичу на студијском програму ОАС Биљна производња, диференцирано према специфичности четири модула. Ове опште и посебне, предметноспецифичне способности, су усклађене са курикулумом студијског програма (распоредом предмета по семестрима, њиховом структуром и припадајућим ЕСПБ и садржајем предмета које курикулум дефинише). Савладавањем студијског програма, студенти су оспособљени за примену знања у пракси у развијању и иновирању пољопривредне производње. Такође су оспособљени за прилагођавање социо-културним и економским условима у комуницирању, критичком мишљењу, развијању свести о значају пољопривредних ресурса и њиховом рационалном коришћењу, друштвеној одговорности за производњу

и промет хране и њене здравствене безбедности. Оспособљени за аналитичко-синтетички приступ у организацији и развијању пољопривредне производње, као и за усвајање нових знања и оспособљени за увођење и коришћење нових технологија у ратарству, повртарству, воћарству, виноградарству, цвећарству и управљању земљиштем и водама.

У структури курикулума јасно је представљен распоред предмета студијског програма ОАС Биљна производња, који садржи листу и структуру четири изборна модула. У распореду предмета по семестрима и годинама студија је наведена шифра предмета, семестар у коме се слуша наставни предмет, број часова активне наставе са структуром броја часова предавања, вежби, ДОН и ИР, број додељених ЕСПБ за сваки наставни предмет, статус предмета (обавезни или изборни) и тип предмета. У распореду је назначен фонд часова активне наставе (предавања, вежбе, ДОН и ИР) у просеку за све модуле је 22,62 часа недељно, односно 678,6 часова годишње од којих 385,2 часа предавања односно 56,76% и заједно, вежбе + други облици наставе 320,4 (43,24%) часа.

Фактор изборности је 20,73% (20,42% за Ратарство и повртарство, 21,25% за Воћарство и виноградарство, 21,25% за Хортикултуру и 20,00% за Управљање земљиштем и водама). Изборних предмета има двоструко више од броја који студенти бирају, чиме је испуњен услов стандарда.

На сва четири модула је усклађена структура предмета по типу који су заступљени приближно са следећим вредностима: 12,50% -академско општеобразовни, 32,95% теоријско-методолошки, 33,75% научно-стручни и 33,75% стручно-апликативни). У курикулуму студијског програма ОАС Биљна производња је заступљена радна пракса у шестом семестру у трајању од 90 часова са 4ЕСПБ, производна пракса у седмом семестру у трајању од 90 часова са 4 ЕСПБ и технолошкоорганизациона пракса у осмом семестру у трајању од 90 часова са 4ЕСПБ што је укупно 12 ЕСПБ.

Студијски програм ОАС Биљна производња са четири модула је целовит и усклађен са другим студијским програмима на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду. Студијски програм ОАС Биљна производња, са модулима: Ратарство и повртарство, Воћарство и виноградарство, Хортикултура, Управљање земљиштем и водама, усаглашен је са студијским програмима три инострана универзитета, од којих је један програм трогодишњи (Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, studijski program preddiplomskih studija Biljne znanosti), док су остала два у четворогодишњем трајању (Iowa State University College of Agriculture and Life Sciences, Universitat Politècnica de Catalunya · BarcelonaTech (UPC)).

Упис студената се врши сваке године, тако што се објављује конкурс за упис студената, који садржи следеће елементе: предвиђен број кандидата за упис на студије, услове уписа, критеријуме за вредновање успеха и квалификационог испита и за утврђивање редоследа на листи за пријем и висина школарине. Способности кандидата за упис на студије се проверавају из области природних и друштвених наука које су по карактеру сродне студијском програму који уписују (област биотехничких наука) на Пољопривредном факултету. Број уписаних студената на студијском програму је усклађен са расположивим могућностима (простор, опрема, лабораторије, наставна база, број запослених наставника и сарадника) Факултета.

Студенти полагањем испита стичу одређен број ЕСПБ за сваки предмет. Број ЕСПБ је утврђен за сваки предмет и хармонизован по обиму и према јединственој методологији за равномерно оптерећење студената по семестру, 30ЕСПБ, односно 60ЕСПБ за једну школску годину и укупно 240ЕСПБ за све положене предмете за четири године студија. Оцењивање и напредовање студената обухвата перманентно

праћење рада и проверу знања из сваког наставног предмета у току наставе при чему студенти сабирају поене а коначна оцена се утврђује на испиту после завршене наставе (семестра). У структури оцењивања, студент стиче поене за рад и активност у настави, предиспитним обавезама (тестови, колоквијуми) и на усменом испиту, при чему, зависно од предмета, студент може да оствари најмање 30, а највише 70 поена пре усменог испита. Сви предмети имају јасну структуру оцењивања, односно стицања поена за све предвиђене активности у настави и провери знања, односно за предиспитне обавезе и полагање испита. Пољопривредни факултет прати напредовање студената, на основу анализе пролазности на испитима и уписа у следеће године студија.

Број наставника ангажованих за извођење наставе на студијском програму ОАС Биљна производња је довољан да покрије укупан фонд часова наставе на сва четири модула. Наставу изводи укупно 124 наставника, од којих 123 наставника запослена са пуним радним временом и један наставник по уговору. Наставници који су запослени са 100% радног времена изводе 99,73% наставе чиме је испуњен захтев стандарда. Просечно оптерећење наставника на студијском програму, износи 2,29 часова недељно. У процесу наставе учествује и 17 сарадника, који су запослени са 100% радног времена, и довољан је да покрије укупан фонд часова вежби. Просечно оптерећење сарадника је 3,37 часова недељно. Просечно оптерећење наставника на Установи је 7,15 часова недељно. Укупно и појединачно оптерећење наставника је мање од 12 часова недељно на свим ВШУ у Републици Србији. Просечно оптерећење сарадника на Установи је 8,44 часа недељно. Укупно појединачно оптерећење сарадника на Факултету је мање од 16 часова недељно. У књизи наставника се јасно види да квалификације наставника одговарају њиховим задужењима, што је установљено према наведеним референцама. Наставници имају објављене научне радове у часописима са импакт фактором, који су видљиви и доступни за јавност у библиотечким базама.

Наставни процес студијског програма ОАС Биљна производња се реализује у обезбеђеном одговарајућем простору, уз могућност коришћења довољног библиотечког фонда, релевантне литературе и уџбеника, читаоница, коришћења техничке опреме за савремено извођење наставе и коришћења огледних добара за обављање практичне наставе. На Пољопривредном факултету постоји одговарајући простор чија је укупна бруто површина 26427 m². Настава се изводи у две смене. Студенти студијског програма ОАС Биљна производња користе 4 амфитеатра, 12 вежбаоница, 34 лабораторије, 1 рачунарску учионицу, 4 библиотечке читаонице, (поред тога клијалиште, хладњачу, микроскопску лабораторију, оставу) са 1186 радних места и 3342 m², што је а 2,82 m² нето површине по радном месту. Има довољно потребних места у амфитеатру, учионици и лабораторији за сваког студента на студијском програму (има 250 места у 4 амфитеатра, 375 места у 12 учионицама и 464 места у 34 лабораторије).

Високошколска установа обезбеђује сву потребну техничку опрему за савремено извођење наставе. За извођење студијског програма обезбеђена је потребна рачунарска опрема. Укупно студенти свих степена студија могу да користе 120 рачунара. У свим учионицама рачунари су повезани на мрежу факултета и имају сталан приступ интернету.

Поред наставних лабораторија, научно-истраживачких и развојних лабораторија које користе студенти студијског програма ОАС Биљна производња, Пољопривредни факултет има у поседу обрадиво земљиште на огледном добру Радмиловац.

Факултет располаже са 8 просторија у којима се одржавају одбране завршних радова и седнице тела Факултета.

Пољопривредни факултет обезбеђује одговарајући радни простор за наставнике и сараднике са укупно 289 кабинета укупне површине од 5403 m² у којима могу да се одржавају консултације.

Библиотека Пољопривредног факултета располаже са 405 наслова публикација, релевантних за студијски програм Биљна производња и са 255 уџбеника. За већину предмета постоји уџбеник предметног наставника.

На Пољопривредном факултету постоји Стратегија за обезбеђење квалитета. Установљене су процедуре и поступци за обављање делатности факултета у области високог образовања, научно-истраживачке делатности и трансфера знања и обезбеђења и унапређења квалитета наставе. У оцењивање квалитета наставе и свих параметара на студијском програму и на факултету су укључени студенти кроз спровођење анкете на крају сваког семестра. На Пољопривредном факултету је формирана Комисија за обезбеђење, праћење и унапређење квалитета. Комисија у саставу има 17 чланова, именовани из редова наставника, сарадника, ненаставног особља и студената. Комисија спроводи поступак самовредновања и оцене квалитета у складу са стратегијом обезбеђења квалитета у интервалу од три године. Установљене су процедуре и поступци у функцији обезбеђења квалитета наставе на студијском програму. Активности се спроводе у циљу унапређења квалитета наставног процеса, курикулума, наставника и наставног предмета, образовања и оцењивања студената, осавремењивање уџбеника и научно-стручне литературе.

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

-Потребно је систематски и ажурно евидентирати све промене које се дешавају у наставном процесу у одговарајућим табелама (курикулум, књига предмета, књига наставника), промене услова и захтева стандарда, резултата НИР, оцењивања и напредовања студената, уписа студената, библиотечког фонда, простора, опреме, особља итд. Именовати одговарајући број особља који ће одговорно и перманентно ажурирати документацију.

-Стандард 1 - Структура студијског програма. У опису стандарда усагласи број обавезних и изборних предмета са новодима у Табели 5.1, Табели 5.1а, и Табели 5.3. и Блок табели 1.

-Стандард 5 - Курикулум. Усагласити са стандардом фонд часова (6 часова недељо или 90 часова годишње) за стручну праксу 1 и стручну праксу 2 за које је предвиђено по 5 часова недељно или са по 75 часова годишње, у модулу Управљање земљиштем и водама.

-Усагласити обим од БЕСПБ за стручну праксу 2, у модулу Воћарство и виноградарство, са навођењем у опису стандарда 1 и у стандарду 5, блок табела 5.1. у којој се наводи да све стручне праксе имају обим од БЕСПБ.

-Јасно приказати у спецификацији стручне праксе начин стицања поена, у складу са стандардом.

-У књизи предмета за Дипломски рад 1 и Дипломски рад 2 навести начин стицања поена, за сва четири модула, у складу са стандардом.

-Стандард 7 - Упис студената. Потребно је прилагодити конкурс за упис са планом и правилним навођењем броја за пријем кандидата, као и називе модула

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

-На основу досадашњих анализа и дефинисаних мера за обезбеђење система квалитета наставе, студијског програма и ВУ, потребно је ревалоризовати резултате који су постигнути у спровођењу активности за побољшање квалитета, као и лица задужених и органа на Факултету, и установити тешкоће и даље могућности за унапређење студијског програма.

-Потребно је посебно спроводити контролу квалитета за студијски програм ОАС Биљна производња.

-Потребно је оспособити наставно и ненаставно особље на факултету за извршавање обавеза које доприносе обезбеђењу квалитета, као и да се суштински обуче о захтевима стандарда за акредитацију.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет** испунила стандарде за акредитацију студијског програма, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма ("Службени гласник РС", број 13/2019), одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

